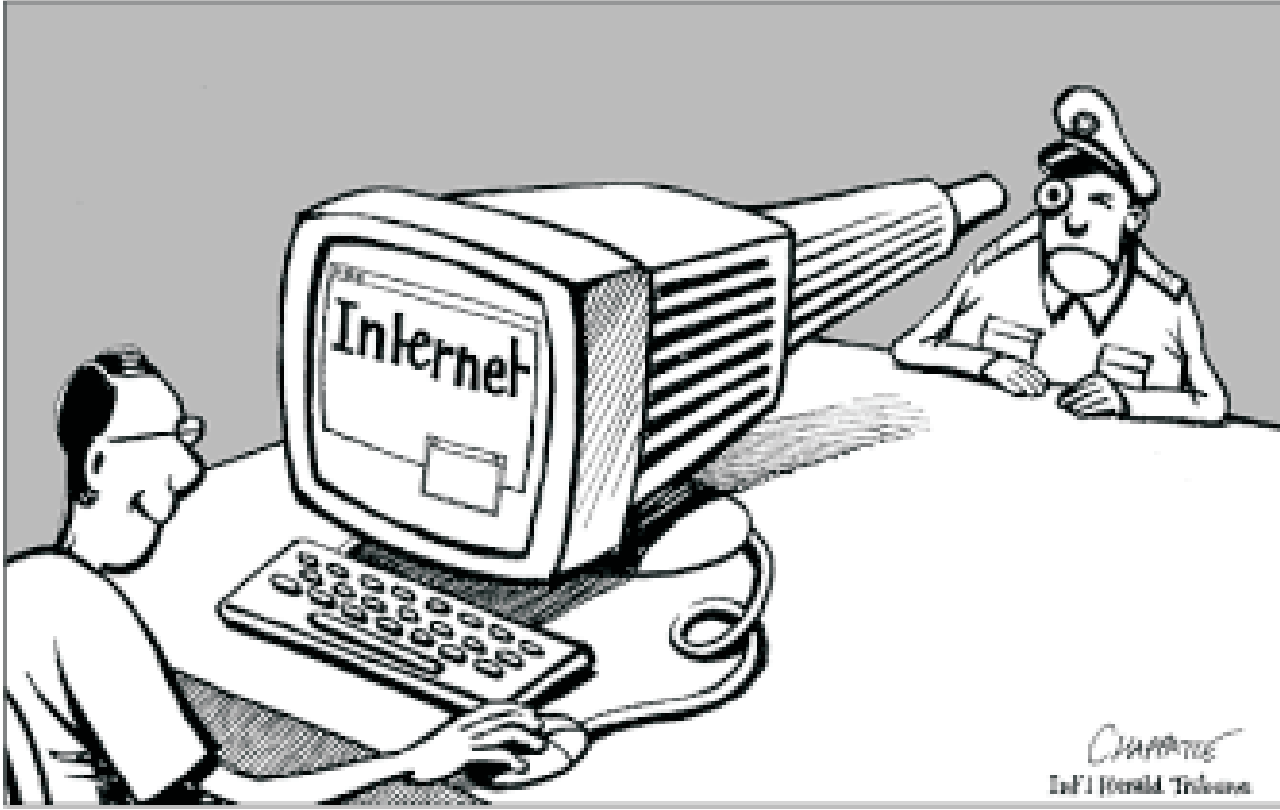

internette yeni dönem: sımsıkı denetim çağı

Hepimizin bildiği gibi internetteki denetimin artırılmasına yönelik girişimler giderek hızlanıyor. Aslında bu teşebbüsler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre aykırı bir durum. Aynı zamanda, bu girişimlerin kanunsuz olduğu söylemek de yersiz oluyor. Ne menem çelişki, değil mi?... Çünkü, Anayasa'nın 25. maddesi internette sıkı denetimin yapılmasını yasaklarken, bu yasanın peşinden gelen 26. madde denetlemenin olmazsa olmaz olduğunu söyler.

Gerçek dünyada bu gibi ikilemler yaşanırken, sanal âlemle gerçek dünyayı bağlayan başka bir gerçeklik daha vardır. İnternet ortamındaki yayınlar 5651 sayılı yasanın denetimindedir. Bu kanunun 3. ve 8.

maddeleriye sıkı denetimi uygulayacak makamların temel dayanağıdır. Ek olarak; Türk Ceza Kanunu, Medeni Hukuk derken sıkı denetim için gerekli malzemeler sağlanmaktadır.

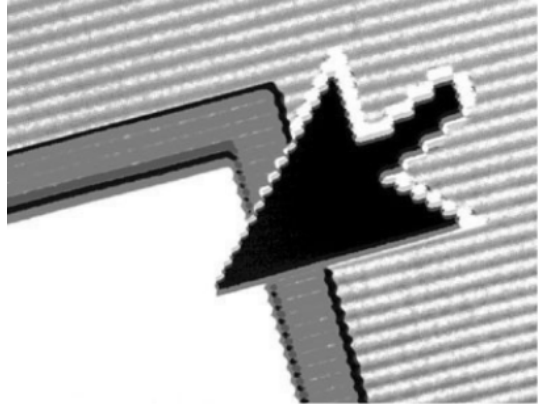
“Sansür (sıkı denetim); her türlü yayının, sinema ve tiyatro eserinin hükümetçe önceden denetlenmesi işi.” —*Güncel Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu*

Yasal altyapı sağlandı, artık gerekli koşullar da oluştu, şimdi eyleme geçme vakti diyen Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), yersaglayici@tib.gov.tr adresi üzerinden gönderdiği bir e-posta ile işin rengini değiştirdi. Bu mektup özetle; intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, sağlık için

tehlikeli madde temini, müstehcenlik, fuhuş, kumar oynanması için yer ve imkân sağlama ve Atatürk aleyhine işlenen suçları işaret ederek, bu maddeleri katalog suçlar adı altında topladı. Bu katalog suçlara istinaden alan adlarında kullanılmaması gereken 138 kelimelik bir liste sundu. Bu 138 kelime epeyce dalga konusu oldu. Yapılan eğlenceli spekülasyonları bir kenara bırakırsak, bu trajikomik gelişmeyi, doğrudan hedef seçilen siteler izledi. İş ciddileşti! Zira TİB, yayın yapan bazı sitelerin katalog suçlar kapsamına girdiğini ve bunların ivedilikle erişime engellenmesi istemişti. Haliyle tepkiler arttı, sesler yükseldi, huzursuzluk baş gösterdi. Bunun üzerine TİB, firmalara attığı bu mektup için “Sadece bilgilendirme amaçlıdır, sıkı denetim gibi bir niyetimiz yoktur” dedi.

Ve son gelişme, güvenli internet mottosuyla geldi. Aynı kurum, 4 paket ilan etti; aile, çocuk, standart ve yurtiçi internet profilleri. Yani, internet sağlayıcıları bu paketleri sunmak mecburiyetinde ve internet kullanıcıları da bunlardan birini seçmek zorunda... Bu haberden sonra sesler biraz daha gürleşti. Çok ses çıkaranlara da “Şu an nasıl internet kullanıyorsan standart pakette kalman yeterli” dediler, bu kibarca çok konuşma demek... Peki, standart pakette sıkı denetim yok mu?... Hali hazırda, filtre süzgecinden geçen ve yasaklanan siteler yok mu?... Bu güvenli internet, okuldaki zorunlu seçmeli derslerden farksız, işin özü bu...

İnternetteki sıkı denetime dair son gelişmeler bunlar olsa da, esasen eskiden de yasaklamalar vardı. Ayrıntısına girmeden can alıcı bir örnek verelim. Bir zamanlar Google firmasına ait YouTube yasaklanmış ve aynı şirketin diğer ürünleri de dolaylı olarak engellenmişti. Bu yüzden bütün Türkiye; Proxy, IP ve DNS gibi terimlerle haşır neşir olmuş, o tünel senin bu tünel benim diyerek yasaklı siteye bağlanmıştı. Ki devletin başvekili “Ben giriyorum, siz de girin” demişti. Hattızatında bu yasaklama ortalama bir internet kullanıcısının kabiliyetini de arttırmıştı.

Yasaklanan firma aynı firma ve firmanın o zaman ki politikası neyse bugünde geçerliliğini koruyor. Fakat